

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 876/07

בפני: כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' גובראן

העותרים: 1. ניהאד קייסי
2. מחמוד קייסי
3. סברין אלצאנע
4. חליל אלצאנע
5. אכראם אלצאנע

נ ג ד

המשיבים: 1. שר הפנים
2. משרד הפנים

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרים: עו"ד סהואני גוליאן

בשם המשיבים: עו"ד רביד איתי

פסק-דין

השופטת א' פרוקצ'יה:

לפנינו עתירה לאיחוד משפחות בין אזרחית ישראל לבין תושב רמאללה שגילו מעל 35 שנים, וזאת מכוח סעיף 3 לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-

2003.

הרקע לעתירה

1. העותר 1 (להלן: העותר) הינו תושב רמאללה אשר נישא לעותרת 2 (להלן: העותרת) שהיא אזרחית ישראל בשנת 1996. העותרים 3, 4 ו-5 הינם ילדיהם של העותר והעותרת.

2. מהעתירה עולה כי העותר שוהה בישראל מזה 15 שנים מכוח היתרים לשהייה למטרת מסחר שניתנו לו על ידי משרד התיאום והקישור. לעותר רשומות ארבע הרשעות הנוגעות לעבירות רכוש, לנהיגת רכב באיזור רשום, לשימוש במסמכים מזויפים ולהפרעה לשוטר במילוי תפקידו. עבירות אלו נעברו במהלך שמונה השנים האחרונות, כאשר הראשונה הייתה בחודש יולי 1999, והאחרונה בחודש יולי 2006.

3. ביום 9.3.2003 הגישו העותרים בקשה לאיחוד משפחות. הבקשה סורבה עקב החלטת ממשלה 1813 – החלטה שעוגנה לימים בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (להלן: חוק האזרחות). על הסירוב לבקשה הגישו העותרים עתירה (בג"צ 4058/03 נ'האד יוסף אלצאנע ואח' נ' ראש הממשלה ואח'), אשר הדיון בה הסתיים ללא הכרעה בהסכמת הצדדים. בהתאם להסכמה שהושגה, שבו העותרים והגישו בקשה חדשה ביום ה-20.9.05, אשר נדחתה מהטעם שהעותר הורשע בפלילים ועקב קיומם של חשדות כלפיו לפיהם הוא ממשיך לעסוק בפלילים. על החלטה זו הוגשה העתירה שבפנינו.

טענות העותרים

4. העותרים טוענים שהנימוק לסירוב המדינה בעניינם היה כללי ולא בהיר, ולא הולם ברמת פירוטו את עוצמת הפגיעה בזכותם לחיי משפחה. כן טוענים העותרים שהחלטת הסירוב ניתנה שלא בהסתמך על תבחינים קבועים שנקבעו מראש. על-כך מוסיפים העותרים כי שר הפנים לא נתן משקל מספיק לתרומתה של המשיבה לבטחון

המדינה ולזכותם של העותרים לחיי משפחה, וכי לא לקח בחשבון את חלוף הזמן מאז ביצוען של העבירות של העותר. החלטת שר הפנים איננה עקבית, לטענתם, לאור היתרי הכניסה הרבים שניתנו לעותר במשך השנים. לבסוף, העותרים טוענים שהפגיעה בהם אינה עומדת בהתאמה עם דרישת המידתיות הקבועה בפסקת ההגבלה (סעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו).

טענות המדינה

5. המדינה טוענת כי על העתירה להדחות מהטעם שכנגד העותר עומדות מספר רב של הרשעות קודמות, וכן עקב הערכה משטרתית עדכנית המבוססת על מידע מודיעיני, שלפיה העותר קשור לפעילות פלילית אינטנסיבית בתחום של גניבת רכבים. המדינה ממשיכה וטוענת כי שר הפנים רשאי להביא בגדר שיקול דעתו הרחב שיקולים הנוגעים לשלום הציבור כאשר הוא מכריע בעניין מתן מעמד לתושב אזור. המדינה מוסיפה כי ההחלטה בעניינו של העותר נעשתה תוך בחינה פרטנית של נסיבות המקרה הקונקרטי. המדינה הודיעה עוד כי היא בוחנת עתה כיצד ניתנו היתרי הכניסה לעותר לאורך השנים. לבסוף היא טוענת כי הנימוק שניתן לעותרים הינו מספיק בנסיבות העניין.

הכרעה

6. דין העתירה להדחות בשל מתחם שיקול הדעת הרחב השמור לשר הפנים על פי חוק האזרחות.

7. על פי סעיף 2 לחוק האזרחות, לא תנתן אזרחות ולא ינתן רישיון ישיבה למי שהוא תושב אזור. אחד החריגים להוראה זו קבוע בסעיף 3, ולפיו שר הפנים רשאי לשקול בקשה של תושב אזור אם גילו מעל 35 שנים. מכאן עולה כי לשר הפנים נתון

שיקול דעת במתן אישור כניסה לארץ. שיקול דעת זה הינו רחב (ראו בר"מ 696/06 - זורב אלקנוב ואח' נ' בית הדין לביקורת המשמורת של שוהים שלא כדין ואח' תק-על 2006(4), 4433, 4438 וההפניות המופיעות שם), במסגרת שיקול הדעת, על השר לאזן בין הזכות לחיי משפחה של בן הזוג והמשפחה הישראליים מזה לבין האינטרס הציבורי מזה. על האיזון המושג להיות במתחם המידתיות, ולא לפגוע בזכויות אדם במידה שעולה על הנדרש (ראו בג"צ 2028/05 - חסן אמארה ואח' נ' שר הפנים ואח' תק-על 2006(3), 154, 158).

8. במסגרת השיקולים שהשר רשאי לשקול, ואף חייב לשקול, מצויים שיקולים הנוגעים למידת מסוכנותו של העותר, כפי שהיא משתקפת מעברו הפלילי וממידע מודיעני המצוי בידו. בגדרו של איזון זה, יש להביא בחשבון, בין היתר, את היקף העבירות שהעותר עבר ומידת חומרתן, לעומת הזמן שחלף מאז נעברו, כאשר, "ככלל, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה מפחית ממידת מסוכנותו של העותר." (בג"ץ 4942/07 יסמין עמירין נ' שר הפנים (טרם פורסם, ניתן 2.9.07) וראו גם בג"צ 4218/06 חלאילה ואח' נ' שר הפנים, (לא פורסם, 14.12.2006). להלכות דומות אשר נתקבלו בטרם התיקון לחוק האזרחות, ראו בג"ץ 2208/02 סלאמה ואח' נ' שר הפנים, פ"ד נו(5) 950, 959; כן השו"ב בג"ץ 7139/02 עבאס-בצה ואח' נ' שר הפנים, פ"ד נז(3), 481, 488).

9. המבקש הורשע בארבע עבירות שונות, וכן מצוי בידי המשיבה חומר מודיעיני המלמד לטענתה על מעורבותו הנמשכת בעבירות של גניבת רכבים ופירוקם. ביולי 1999 הורשע בפריצה לבנין וגניבה, גניבת רכב והיזק בזדון לרכוש; בינואר 2002 הורשע בנהיגת רכב רשום באיזור; בפברואר 2006 הורשע בשימוש במסמך מזוייף והפרעה לשוטר במילוי תפקידו; ביולי 2006 הורשע בשימוש במסמך מזוייף, ונהיגת רכב רשום באיזור, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בחודש אפריל 2006 נפתח נגדו תיק פלילי נוסף בגין גניבת רכב. כן בידי המשטרה מידע מודיעיני רב שנים (בין השנים

1996-2006) שהתקבל ממספר מקורות, המלמד על פעילות פלילית אינטנסיבית של העותר בתחום גניבות כלי רכב בשטח ישראל, פירוק כלי רכב לחלקים ומכירתם. ריבוי העבירות שעבר המבקש, כמו גם החומר המודיעיני המצוי בעניינו הם נתונים המלמדים בכירור על מסוכנותו של העותר לבטחון הציבור, והם נתונים מהותיים שעל שר הפנים להביא בחשבון במסגרת הפעלת שיקול דעתו. עבירות גניבת הרכב מוחזקות כעבירות חמורות, המסכנות את שלום הציבור (בש"פ 537/95 עימאד גנימאת נ' מדינת ישראל פ"ד מט(3), 355, 381; בש"פ 5537/94 - עלי מוחמד טאהה נ' מדינת ישראל, תק-על 94(3), 215). על חומרתן של עבירות אלה המוצאת ביטוייה גם בחקיקה העונשית ראו סימן ה' 1 לחוק העונשין התשל"ז - 1977). על שיקול דעתו הרחב של שר הפנים בעניינים אלה (ראו בג"צ 7052/03 עדאלה-המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל העותרים בבג"ץ 7052/02 ואח' נ' שר הפנים, תק-על 2006(2), 1754, עמ' 1824) אין עילה להתערב בשיקול דעתו של השר בנסיבות מקרה זה.

10. לטענת העותרת, היא עברה טראומה קשה עקב רצח בנה, שנעשה לדבריה, עקב סיועה למשטרה במאבק בפשיעה. אכן, על פי סעיף 3ג. לחוק האזרחות רשאים שר הפנים ומפקד האזור להעניק רשיון ישיבה או היתר שהייה לתושב אזור אשר הוא או בן משפחתו פעלו פעולה של ממש לקידום הביטחון. המשיבים לא התייחסו בתשובתם לעניין זה. יחד עם זאת, גם אם אניח כי העותרת אכן הרימה תרומה של ממש לבטחון המדינה, הרי שלאור עברו הפלילי של העותר והמידע המודיעיני הרב הקיים לגביו, המצביעים על מסוכנותו לשלום הציבור, אין בטענה זו כדי להועיל לעותרים וכדי להצדיק את התערבותנו.

11. סוף דבר, אינני רואה מקום להתערבות בשיקול דעתו של שר הפנים אשר סירב ליתן היתר איחוד משפחות לעותרים בנסיבות בהן העותר הורשע בביצוע חוזר של עבירות שונות, ונוכח קיומו של מידע מודיעיני מהעבר ומהווה המעיד על מסוכנותו

לשלום הציבור, ונוכח מתחם שיקול הדעת הרחב השמור לשר הפנים בעניינים כגון דא. אוסיף, כי ההנמקות שהובאו בפני העותרים לסירובו של שר הפנים לבקשתם הינן מספקות בנסיבות הענין.

לאור האמור, דין העתירה להידחות.

ש ו פ ט ת

השופט א' רובינשטיין

דברים שנאמרו לא אחת באולמו של בית משפט זה ראוי לחזור עליהם. המבקש מעמד במדינה צריך שיהא נקי מפלילים. המדינה משופעת בעבריינים משלה, אזרחיה או תושבי קבע שלה. אין היא זקוקה ליבוא בתחום זה; אילולא אי הרצון לפגוע בזולתנו, הייתי רואהו כעדיף כענף יצוא, ועל כן חלילה לי מלומר כן. הדבר חל גם על מבקשי שבות (ראו סעיף 2(ב)(3) לחוק השבות, תש"י-1950), וגם על מבקשי מעמד מכוח חקיקה אחרת, כבמקרה דנא. ראוי שיידעו המבקשים לבוא בשערי המדינה, כי אין היא מקום מקלט לעבריינים. נוכח זאת, מצטרף אני להכרעתה של חברתי השופטת פרוקצ'יה.

ש ו פ ט

השופט ס' ג'ובראן

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה.

ניתן היום, כ"ז בתשרי תשס"ח (9.10.07).

שופט

שופט

שופטת

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 07008760_R04.doc יט
מרכז מידע, טל' 02-6593666 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il